

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: E. O. A.**, zastoupen JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou, se sídlem Žitná 45, Praha 1, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 4. 2005, č. j. 55 Az 48/2004 - 51,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Ministerstvu vnitra **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra (dále též „žalovaný„) ze dne 6. 1. 2004, č. j. OAM - 2670/VL - 10 - ZA08 - 2003, nebyl žalobci udělen azyl podle ust. § 12, § 13 odst. 1, 2, a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Zároveň žalovaný rozhodl, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce v zákonné lhůtě žalobu, o níž rozhodl Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 29. 4. 2005, č. j. 55 Az 48/2004 - 51, tak, že žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění svého rozsudku se krajský soud podrobně zabýval jednotlivými námitkami žalobce, které neshledal důvodnými. Shodně se žalovaným konstatoval, že z výpovědi žalobce nevyplynulo, že by byl pronásledován ze strany státních orgánů tak, jak má na mysli § 12

písm. a), b) zákona o azylu, tedy z důvodu své rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k sociální skupině či pro zastávání politických názorů. Podle názoru krajského soudu právní závěry učiněné žalovaným v napadeném rozhodnutí zcela odpovídají podkladům, které byly v průběhu správního řízení shromážděny i obsahu výpovědi žalobce. K námitce žalobce, že se žalovaný nezabýval jeho situací dostatečně, krajský soud odkázal na samotnou výpověď žalobce, kdy jeho jednotlivá tvrzení byla ve vzájemném rozporu a žalobce žádným relevantním způsobem tyto rozpory nevysvětlil, jak žalovaný dostatečně popsal v odůvodnění svého rozhodnutí. Za této situace nemohl žalovaný považovat žalobcovy tvrzené potíže za skutečné a nemohl z nich vyvodit případné odpovídající důsledky. Krajský soud zdůraznil, že žalobce v podané žalobě neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by závěry žalovaného vzhledem k osobní situaci žalobce zpochybňovaly a neuvedl ani žádný informační zdroj, který by jeho tvrzení dokazoval.

Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost a současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V kasační stížnosti stěžovatel opakuje svoje námitky uplatněné již v řízení před krajským soudem a dále namítá, že se krajský soud nezabýval celým obsahem správního spisu co do důkazu doložených správním orgánem. Neuvedl o co a o jaké z těchto důkazů se opírá, či kterými se zabýval. Nezhodnotil dostatečně situaci v zemi původu stěžovatele, pouze odkázal na správní spis s tím, že se ztotožňuje se závěry žalovaného. Další nedostatek spatřuje stěžovatel v tom, že nedostal rozhodnutí soudu ve své mateřštině, čímž je porušeno jeho právo na spravedlivý proces, když nemá možnost obeznámit se bez pomocí třetí osoby s obsahem soudních listin. Stěžovatel tak kasační stížnost podává pro vadu řízení, která podle něho spočívá v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech a je s nimi v rozporu (§ 103 odst. 1 písm. b/ zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – dále jen „s. ř. s.“) a pro nedostatek důvodů rozhodnutí, které mělo za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé (§ 103 odst. 1 písm. d/ s. ř. s.).

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti odkázal správní orgán správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení a na vydané rozhodnutí. Žalovaný neshledává žádná pochybení v rozhodnutí krajského soudu, neboť stěžovatel podle jeho názoru nesplňuje podmínky stanovené § 12 zákona o azylu, nebyly naplněny ani podmínky pro udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu. K námitce stěžovatele týkající se doručení rozhodnutí v českém jazyce, žalovaný odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž vyplývá, že soud ustanoví tlumočníka účastníkům pouze v těch případech, kdyby účastník pro jazykovou bariéru nemohl účinně obhajovat svá práva v řízení před soudem, přičemž potřeba tlumočníka musí být zcela zjevná a musí z řízení vyplynout sama, tedy bez toho, aby soud aktivně zjišťoval, zda jsou naplněny podmínky stanovené v § 18 odst. 2 občanského soudního řádu.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, stěžovatel je zastoupen advokátem.

Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel uplatnil stížnostní důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodu rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek ze zákona rozhodnutí o věci samé.

Podle § 36 odst. 1 s. ř. s. mají účastníci v řízení rovné postavení. Soud je povinen poskytnout jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv a poskytnout jim poučení o jejich procesních právech a povinnostech v rozsahu nezbytném pro to, aby v řízení neutrpěli újmu.

Podle § 18 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), který se použije pro řízení ve správním soudnictví přiměřeně ve smyslu § 64 s. ř. s., mají účastníci v občanském soudním řízení rovné postavení, což zahrnuje mimo jiné i jejich právo jednat před soudem ve své mateřštině, přičemž soud je povinen zajistit jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv. Účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. Totéž platí, jde-li o ustanovení tlumočníka účastníku, s nímž se nelze dorozumět jinak než znakovou řečí.

Poučení o procesních právech (§ 36 odst. 1 s. ř. s.) je soud povinen poskytnout účastníku v takové době, kdy je toho podle stavu řízení pro něj zapotřebí. O právu jednat ve své mateřštině (§ 18 odst. 1 věta druhá o. s. ř.) proto soud poučí účastníka tehdy, jestliže v průběhu řízení zjistí, že tento neovládá jazyk, kterým se jednání vede.

Ustanovení tlumočníka není automatickým úkonem soudu v řízení, jehož účastníkem je cizinec. Smyslem tohoto institutu je zajistit cizinci zcela či dostatečně neznalému českého jazyka srovnatelnou kvalitu komunikace se soudem, jakou by se vyznačovala komunikace soudu s osobami, které tento jazyk ovládají. Soud ustanoví tlumočníka účastníku pouze v těch případech, kdy by účastník řízení pro jazykovou bariéru nemohl účinně obhajovat svá práva v řízení před soudem, přičemž potřeba tlumočníka musí být zcela zjevná a musí z řízení vyplynout sama, tedy bez toho, aby soud aktivně zjišťoval, zda jsou naplněny podmínky stanovené v § 18 odst. 2 o. s. ř. V daném případě byla žaloba podaná u krajského soudu sepsána v českém jazyce, přičemž měla veškeré náležitosti vyžadované zákonem. Pokud pak stěžovatel v průběhu řízení se obrátil na krajský soud podáním učiněným v anglickém jazyce, soud tuto písemnost nechal přeložit do češtiny. Stěžovatel byl krajským soudem pro případ nařízení jednání vyzván, aby sdělil, zda žádá zajištění tlumočníka, bude-li jednat ve svém mateřském jazyce. Na tuto výzvu soudu stěžovatel nijak nereagoval, protože nežádal nařízení jednání ve věci, krajský soud proto rozhodl rozsudkem bez nařízení jednání. Ze zákonné dikce článku 37 Listiny základních práv a svobod, upravujícího právo toho, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, je patrné, že toto právo nemůže být prosazeno pouhou nečinností stěžovatele, ale naopak uskutečnění tohoto práva je podmíněno jeho výslovným projevem vůle. V projednávaném případě stěžovatel nenaplnil požadavek na ustanovení tlumočníka podle článku 37 odst. 4 Listiny, neboť neprohlásil, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že z žádného právního předpisu nelze dovozovat povinnost soudu zasílat účastníkovi řízení překlad rozhodnutí do jiného jazyka, než v jakém byl vyhotoven. Pouze rozhodnutí soudu v českém jazyce, jakožto projev svrchovanosti

českých státních orgánů nad územím České republiky, je zněním autentickým a pro všechny dotčené subjekty závazným. Shora citované ustanovení občanského soudního řádu, stejně jako závazky plynoucí z Listiny základních práv a svobod či mezinárodních smluv, směřují především k situaci, kdy je nařízeno ústní jednání (viz. pravidelně se opakující soudní spojení „jednat před soudem“), a účastník neznalý jednacího jazyka, by tak nemohl bezprostředně reagovat na průběh jednání, nemohl by odpovídat na jemu kladené otázky ze strany soudu apod.

Lze tedy uzavřít, že pouze rozhodnutí soudu v českém jazyce je zněním autentickým a není povinností soudu zasílat účastníkovi řízení překlad takového rozhodnutí do jeho mateřského jazyka. Nejvyšší správní soud neshledal na základě výše uvedeného stížnostní námitku stěžovatele opodstatněnou, neboť dospěl k závěru, že procesní práva stěžovatele v daném řízení nedoznala žádné újmy. Krajský soud nepochybil, pokud napadený rozsudek vyhotovil a zaslal stěžovateli pouze v českém jazyce, a tedy soudní řízení nebylo postiženou vadou, kterou má na mysli § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., a která by mohla mít vliv na zákonnost předmětného rozhodnutí.

Námitka stěžovatele, že krajský soud se nezabýval celým obsahem správního spisu a neuvedl, o jaké z důkazů se opíral, či kterými se zabýval, je nesena pouze v obecné rovině. Lze k ní uvést, že krajský soud se podrobně a vyčerpávajícím způsobem vypořádal se všemi žalobními námitkami stěžovatele uvedenými v jeho žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Nejvyšší správní soud proto ani tuto námitku stěžovatele neshledal důvodnou.

Ze všech shora uvedených důvodu Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Toto právo by náleželo žalovanému, protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádnému mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, bylo proto rozhodnuto tak, že Ministerstvu vnitra se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. prosince 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu